

Ärende

Fördelning av vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet 2012 inom ramen för kultursamverkansmodellen

Part

Landstinget Kronoberg, org.nr. 232100-0065 , 351 88 Växjö

Kulturrådets beslut

Statens kulturråd beviljar Landstinget Kronoberg statsbidrag med 32 547 000 kronor att fördelas i enlighet med förordningen (2010:2012) om fördelning av vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet.

Utbetalning av statsbidraget sker kvartalsvis, utan rekvisition, till det plus- eller bankgirokonto som angivits i framställan.

Övriga villkor för beslutet om att bevilja statsbidrag framgår av *beslutsbilaga 1*.

Framställan

Landstinget Kronoberg inkom den 4 november 2011 med en regional kulturplan som beskriver regionens prioriteringar i fråga om regional kulturverksamhet och fördelning av statliga medel i anslutning till denna. Kulturplanen har sammanställts och beslutats av Landstinget Kronoberg och Regionförbundet södra Småland i samverkan med regionens kommuner och efter samråd med bl.a. företrädare för regionens professionella kulturliv och den ideella sektorn. Kompletterande information har lämnats den 4 januari 2012.

Ärendets beredning

Samråd i detta ärende har skett med myndigheterna/organisationerna i samverkansrådet. Samverkansrådet består av Riksarkivet, Riksantikvarieämbetet, Svenska Filminstitutet, Riksteatern, Nämnden för hemslöjdsfrågor, Kungliga biblioteket, Konstnärsnämnden, Länsstyrelserna (representerade av Länsstyrelsen i Södermanland) samt Kulturrådet. Diskussioner har även förts med Konstnärliga och litterära yrkesutövares samarbetsnämnd (KLYS) och Ideell Kulturallians.

Ärendet har beretts inom Kulturrådets kansli och med samverkansrådets parter inför beslut av Kulturrådets styrelse.

Skäl för beslutet

Tillämplig reglering m.m.

Kulturrådet disponerar under budgetåret 2012 medel för fördelning av vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet under anslag 1:6 ap.1 *Bidrag till regional kulturverksamhet* som uppgår till 1 278 295 000 kronor.

Kulturrådet beslutar om fördelning av detta statsbidrag till landstingen respektive Region Gotland med stöd av lag (2010:1919) om fördelning av vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet samt i enlighet med förordningen (2010:2012) om fördelning av vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet.

Landstinget Kronoberg har inkommit med en regional kulturplan och är enligt lag (2010:1919) om fördelning av vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet berättigade att ta emot och vidarefördela statsbidrag enligt förordningen (2010:2012) om fördelning av vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet ur anslag 1:6 ap.1 *Bidrag till regional kulturverksamhet*.

Utgångspunkt för bedömning

Syftet med fördelningen av statsbidraget är enligt 6 § i förordningen (2010:2012) om fördelning av vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet att bidra till att de nationella kulturpolitiska målen uppnås samt att ge ökade möjligheter till regionala prioriteringar och variationer. Bidragsgivning enligt denna förordning ska främja en god tillgång för länets invånare till

1. professionell teater-, dans- och musikverksamhet,
2. museiverksamhet,
3. biblioteksverksamhet,
4. konst- och kulturfrämjande verksamhet,
5. regional enskild arkivverksamhet,
6. filmkulturell verksamhet, och
7. främjande av hemslöjd.

De nationella kulturpolitiska målen är att: kulturen ska vara en dynamisk, utmanande och obunden kraft med yttrandefriheten som grund. Alla ska ha möjlighet att delta i kulturlivet. Kreativitet, mångfald och konstnärlig kvalitet ska prägla samhällets utveckling. För att uppnå de nationella målen ska kulturpolitiken: främja allas möjlighet till kulturupplevelser, bildning

och till att utveckla sina skapande förmågor; främja kvalitet och konstnärlig förnyelse; främja ett levande kulturarv som bevaras, används och utvecklas; främja internationellt och interkulturellt utbyte och samverkan; samt särskilt uppmärksamma barns och ungas rätt till kultur.

I förordningen (2007:1186) med instruktion för Kulturrådet anges att myndigheten i sin verksamhet ska integrera ett jämställdhets-, mångfalds- och barnperspektiv samt ett internationellt och interkulturellt utbyte och samarbete.

Av Kulturrådets regleringsbrev för 2012 framgår att regeringens kulturpolitiska prioriteringar under mandatperioden är: barns och ungas rätt till kultur, kulturarv för framtiden samt förbättrade villkor för den nyskapande kulturen.

Ett övergripande mål för Kulturrådets bidragsgivning är ett omfattande och varierat kulturutbud av hög kvalitet för alla i hela landet.

Kulturrådet har i beredningen tagit fasta på de utgångspunkter för kultursamverkansmodellen som presenterades i Kultursamverkansutredningen, att det statliga stödet bl.a. ska syfta till att utveckla den kulturella infrastrukturen, främja en regional mångfald genom att de skilda förutsättningar som kulturlivet har runt om i landet tas tillvara på bästa sätt och ge möjligheter för kulturskapare i hela landet att arbeta och utveckla sitt konstnärskap.

Enligt förordningen (2010:2012) om fördelning av vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet ska kulturplanerna utarbetas efter samråd med det civila samhället och det professionella kulturlivet.

Enligt Kulturrådets bedömning bör det framgå av kulturplanen hur landstinget definierat civilsamhället och därmed också vilka man vänder sig till i dialogen. Vidare bör syftet med dialogerna framgå. Samtalet som förs med det civila samhället måste ske på villkor som passar bägge parter. Landstingens ansvar är i första hand att diskutera med de parter som företräder en regional nivå.

På samma sätt som samråden med det civila samhället bör struktureras, måste också samråden med de professionella kulturskaparna ges en struktur. För några län kan ett samarbete som går över länsgränserna vara ett fruktbart sätt att arbeta med de professionella kulturskaparna. I utredningen "Spela samman" talas om att gruppen med professionella kulturutövare ska ges möjlighet att uppmärksamma kulturskaparnas roll i samhället och lyfta fram kulturens egenvärde. Samråden med de professionella kulturskaparna är en viktig länk för att kunna upprätthålla principen om armlängdsavstånd.

Enligt lagen (2009:724) om de nationella minoriteterna och minoritetsspråk ska det allmänna främja de nationella minoriteternas möjlighet att behålla och utveckla sin kultur. Av kulturplanen bör det framgå hur landstingen beaktar lagens intentioner inom kulturområdet.

Regeringen har under 2011 presenterat en strategi för genomförande av funktionshinderspolitiken för åren 2011-2016. Kulturrådet har som sektorsansvarig myndighet fått i uppdrag att stödja och driva på arbetet med att nå målen inom de delar av kulturområdet som ligger inom Kulturrådets ansvarsområde. Målen som ska uppnås är att:

- Samtliga kulturinstitutioner som får statsbidrag ska ha en handlingsplan för ökad tillgänglighet 2013.
- Samtliga kulturinstitutioner som får statsbidrag ska ha åtgärdat enkelt senast 2016.
- Samtliga kulturinstitutioner som får statsbidrag ska ha webbplatser och e-tjänster tillgänglighetanpassade senast 2016.

Kulturrådet gör under början av 2011 bl.a. med hjälp av landstingen/regionerna en kartläggning av området, en så kallad nollvärdesmätning. Arbetet med att förverkliga funktionshinderspolitikens mål bör fortsättningsvis finnas beskrivna i kulturplanerna.

Utgångspunkt för beräkningen av medelstilledningen 2012 är det statliga verksamhetsbidrag som 2011 beviljades de regionala kulturverksamheter som anges i 8 § förordningen (2010:2012) om fördelning av vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet.

Bedömning

Kulturrådet har tillsammans med samverkansrådet granskat Kronobergs läns regionala kulturplan.

Kulturrådet konstaterar att kulturplanen har tagits fram i samverkan med kommunerna och efter samråd med kulturlivet samt den ideella sektorn i enlighet med förordningen.

Enligt Kulturrådets bedömning finns de sju områden som statsbidraget avser beskrivna i kulturplanen, vilket ger goda möjligheter till ökad samverkan inom kultursektorn och kan även utgöra en kraft i den lokala och regionala utvecklingen. I relation till de nationella kulturpolitiska målen och efter dialog med samverkansrådets parter har Kulturrådet valt att särskilt belysa följande delar av kulturplanen.

Landstinget Kronoberg avser att arbeta för att stärka arrangörsledet i syfte att utveckla länets kulturella infrastruktur. Man vill även arbeta fram en avsiktsförklaring för att förtydliga civilsamhällets roll för länets kulturella infrastruktur.

Inom scenkonstområdet finns ambitionen att öka tillgängligheten för barn och unga, öka samverkan och utveckla metoder för deltagarkultur. Nyskrivna verk förekommer inom såväl musik- som teaterområdet. Genom Musica Vitae finns omfattande internationella kontakter och man har som ambition att utöka det internationella utbytet inom scenkonstområdet i sin helhet. Landstinget Kronoberg avser även att stärka danskonstens position i länet, exempelvis genom dansuppdrag till scenkonstinstitutionerna.

Landstinget Kronoberg vill utveckla samarbetet mellan institutionerna och Cirkus i Glasriket i syfte att stärka cirkusområdet och främja konstnärlig utveckling genom konstområdesövergripande projekt.

Smålands museum ingår i Kulturparken Småland som även omfattar Sveriges glasmuseum, Utvandrarnas Hus, Kronobergs slottsruin, Kronobergs lantbruksmuseum, Kulturarvscentrum södra Småland och Kronobergsarkivet. Kulturparkens uppdrag är bl.a. att samordna och utveckla kulturarvsfrågorna i länet.

Kulturparken arbetar aktivt med att utveckla metoder kring deltagarkultur – ett av tio prioriterade områden för 2012. Kulturplanen beskriver på ett initierat sätt de utmaningar som man står inför inom kulturarvsområdet. I de tio prioriterade utvecklingsområden som finns beskrivna för 2012 har Smålands kulturpark del i nio. Man gör en större satsning på ett Kulturarvscentrum med öppna magasin, forskarcentrum, till verksamheten knyts också pedagoger.

Bild- och formområdet är identifierat som ett utvecklingsområde under planperioden. En strategi ska tas fram och arbetet med att forma bättre förutsättningar för området ska också beakta det som sker i grannlänerna. Man vill starta en artist in residence-verksamhet och även ge förutsättningar för en regional konstpedagogisk verksamhet.

Genom Kronobergsarkivets placering inom ramen för Kulturparken Smålands verksamhet och genom digitalisering av arkivhandlingar ges möjlighet att öka tillgängligheten till arkiven och utveckling av det kulturpedagogiska arbetet.

Inom filmområdet är arbetet med barn och unga, visning och talangutveckling prioriterat. Av kulturplanen framgår att man bl.a. avser att satsa på arrangörsutveckling och utveckla metoder för deltagarkultur. Den filmkulturella verksamheten bedrivs i samverkan med kringliggande län.

Hemslöjdsfrågorna har en mindre framskjuten beskrivning i kulturplanen. Slöjden finns dock med som en av aktörerna inom ett flertal av de utvecklingsområden som regionen lyfter. Det gäller de prioriterade områdena barn och unga, kultur och hälsa, utveckla metoder för deltagande kultur, stärka strukturerna för kulturella och kreativa näringar samt utveckla samarbetet mellan kulturarv och besöksnäring.

Länsbibliotek Sydost arbetar bland annat med att utveckla bibliotekens roll som lärcentrum, fysisk mötesplats och arenor för digital delaktighet. Man stödjer samverkan mellan folk- och skolbibliotek och samordning av medieförsörjningsfrågor. Landstinget Kronoberg lyfter litteratur och berättande och prioriterar ett utvecklingsarbete för att skapa en plattform för det fria ordet, bland annat genom satsningar på berättande och fristadsförfattare.

Landstinget Kronoberg har angivit att den regionala och kommunala medfinansieringen räknas upp. Mot den bakgrunden föreslår Kulturrådet att även de statliga bidragen räknas upp med 1 procent. Mot bakgrund av ambitionen att utveckla samarbetet mellan institutionerna och Cirkus i Glasriket föreslår Kulturrådet att medel till verksamheten från och med 2012 bör ingå i kultursamverkansmodellen. Med utgångspunkt i detta föreslår Kulturrådet att Landstinget Kronoberg beviljas en höjning av anslaget om 200 000 kronor.

Landstinget Kronoberg anser att statliga resurser om 2 miljoner kronor förutom uppräknning bör tillföras regionen för att stärka arbetet inom kultursamverkansmodellen. Landstinget Kronoberg har i särskild skrivelse tillsammans med Regionförbundet södra Småland, Region Blekinge och Regionförbundet i Kalmar framfört synpunkten att den extra satsning om 25 miljoner kronor som regeringen gör på regional kulturverksamhet under åren 2012-2014 skall användas för att stärka samverkansmodellen.

Kulturrådet föreslår att Landstinget Kronoberg beviljas statsbidrag med 32 547 000 kronor, som Landstinget Kronoberg enligt förordningen (2010:2012) om fördelning av vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet ska fördela till verksamheter som får bidrag från landsting, kommun eller annan huvudman. Kulturrådet kommer att återkomma i särskild ordning kring användningen av de 25 miljonerna och kring den hemställan som finns om statlig finansiering av de planerade utvecklingsinsatserna.

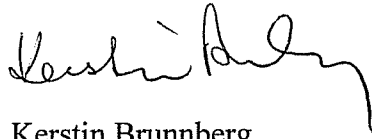
Handläggningen av ärendet

Detta beslut har fattats av Kulturrådets styrelse genom ordförande Kerstin Brunnberg och ledamöterna Benny Fredriksson, Charlotte Gyllenhammar, Karin Helander, Tebogo Monnakgotla, Lars Strannegård, Mats Wallenius och generaldirektören Kennet Johansson. Ärendet föredrogs för styrelsen av koordinatörerna Lisa Poska och Erik Åström.

I beredningen av ärendet har även avdelningschefen Benny Marcel, enhetscheferna Mika Romanus och Signe Westin, koordinatörerna Lotta Brilioth Biörnstad, Emma Larsson och Ellen Wettmark samt handläggarna

Cay Corneliuson, Anna Eineborg, Eva Ottosson, Jelena Jesic, Siv Junback, Jochum Landin, Magnus Lemark, Anna Selvåg, Per Svenson och Julia Sundberg deltagit.

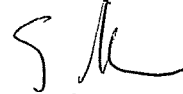
På Kulturrådets vägnar

Kerstin Brunnberg

Lisa Poska

Erik Åström